

Олександр ЖУРАВЕЛЬ

старший викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор філософії в галузі права

**ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОГО ВПЛИВУ
У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО**

Застосування поліцейськими заходів фізичної регламентується статтею 44 Закону України «Про Національну поліцію» в якому сказано: Поліцейський може застосовувати фізичну силу, у тому числі спеціальні прийоми боротьби (рукопашного бою), для забезпечення особистої безпеки або/та безпеки інших осіб, припинення правопорушення, затримання особи, яка вчинила правопорушення, якщо застосування інших поліцейських заходів не забезпечує виконання поліцейським повноважень, покладених на нього законом [1].

Прийоми самозахисту та фізичного впливу включають: рукопашний бій, самбо, дзюдо, айкідо, бокс, карате, кікбоксинг та інші види єдиноборств. Виконання будьякого прийому завершується затриманням правопорушника, одяганням кайданків або зв'язуванням, оглядом та конвоюванням.

Слід визначити, що удар – це миттєва силова дія, що впливає на ту чи іншу частину тіла, у результаті якої відбувається подразнення нервових шляхів, вузлів, а також ушкодження м'язів, кісток, дрібних і великих кровоносних судин, що призводить до крововиливів. Удари діють безпосередньо на нерви, нервові закінчення і нервові вузли, м'язи і зв'язки, спричинюючи больовий шок, механічні розриви м'язів, судин, кісток тощо.

Проаналізувавши термін «удар», нами був зроблений висновок, про те що «удари» є одними з ефективних форм застосування заходів фізичного впливу, яка є невід'ємною частиною в ситуаціях пов'язаних із силовим зіткненням з правопорушником. Удари руками та ногами є більш дієвими під час застосування заходів фізичного впливу, а також у випадках, коли поліцейський має менші параметри тіла, або діє проти декількох правопорушників.

Варто додати, що в деяких ситуаціях, у певний момент двобію удари можуть відігравати головну та допоміжну роль, розширюючи спектр бойових можливостей. Їх можна застосовувати як засіб нападу, так і засіб захисту, як дії, які розпочинають та дії, якими завершують двобій, а також як засіб переходу від одного заходу фізичного впливу до іншого. Удари завдаються руками, ногами, як для враження супротивника, так і створення умов для виконання інших прийомів і технічних дій. Ефективність ударів за умови

відповідної підготовленості може бути досить високою (коли удари завдаються в найуразливіші частини тіла): вчасно і точно нанесений удар чи серія ударів спричинює сильний больовий шок, втрату свідомості та здатності рухатися.

Слід зазначити, що під час виконання ударів майбутній офіцер поліції повинен забезпечити собі можливість швидкого відновлення втраченої рівноваги в разі невлучення і мінімальну вірогідність травмування тієї частини кінцівки, якою завдається удар. Доречно зауважити, що удари руками і ногами значно розширюють арсенал заходів фізичного впливу, що відіграє позитивну роль у підготовці курсанта до реального протистояння з правопорушниками. Для опанування техніки виконання ударів, курсанти систематично вдосконалюють техніку їх виконання на заняттях із спеціальної фізичної підготовки.

Захисні дії – це прийоми фізичного впливу, які поліцейські використовують з метою уникнення ураження від дій супротивника. Володіння технікою захисту від ударів правопорушника надає перевагу поліцейському та в більшості випадків допомагає їм в затриманні злочинів [2].

Для виконання ефективних захисних дій важливо, в першу чергу, візуально оцінити супротивника, а за розміщенням його ніг та розподілом ваги тіла визначити, якою ногою він буде атакувати. Під час виконання захисних дій не можна заплющувати очей а також відвертатися. Для успішного здійснення захисних дій важливого значення набуває дотримання дистанції, яка дозволяє визначити напрямок удару і виконати захисні дії тому що, якщо дистанція буде занадто близька – поліцейський може не встигнути зреагувати на удар, якщо дистанція дальня, то він не матиме можливості результативно контратакувати.

Удари ногами мають значну силу, тому відпрацюванню захисних дій від ударів ногами, курсанти ЗВО приділяють виняткову увагу. Найнебезпечніші удари ногами на нижньому і середньому рівнях – у коліно, гомілку, живіт і пах.

Виконуючи захисні дії від удару ногою у нижній рівень тіла на ближній і середній дистанціях, застосовують відхід з лінії атаки, зупинення атакуючої ноги, накладкою ступні, підставку гомілки, або м'язової частини ноги. Під час виконання захисних дій від ударів у верхній рівень тіла застосовують пересування, рухи тулубом, прихвати руками.

Захисні дії від ударів руками здійснюють різними способами: пересуванням (кроком чи стрибком назад, праворуч чи ліворуч); рухами тулуба (ухилами, «пірнаннями», розвертаннями); кінцівками (нанесенням зустрічних чи випереджальних ударів, підставками, відбивами, накладками). Комбіновані захисні дії поєднують різні його способи. [3]

Отже високий рівень розвитку спеціальної фізичної підготовленості майбутніх поліцейських є необхідна умова ефективного виконання

службових завдань. Навчання й удосконалення техніки виконання ударів і захисту від них передбачає застосування комплексу методів і засобів спеціальної фізичної підготовки. Опанування техніки нанесення ударів руками, ногами та захисту від них тісно пов'язано з розвитком усіх фізичних якостей майбутнього правоохоронця та досягається за рахунок комплексного поєднання тактичної, фізичної та психологічної підготовки.

1. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>;

2. Борейко Н. Ю. Педагогічні умови професійно-прикладної фізичної підготовки студентів вищих технічних навчальних закладів: автореф. ...дис. канд. пед. наук: 13.00.04. Луганськ, 2008. 20 с

3. Виконання ударів руками та ногами: захисні та контратакувальні дії [Текст] : метод. рек. / [С. М. Козенко, В. В. Бондаренко, Г. В. Бикова та ін.]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. – 70 с.

Олег ЗАВІСТОВСЬКИЙ

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

КЛЮЧОВЕ ПИТАННЯ ПОКРАЩЕННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ З ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Подальший розвиток демократії, забезпечення прав і свобод громадян нерозривно пов'язані з підвищенням якості й ефективності діяльності сил охорони правопорядку, одне з провідних місць серед яких належить підрозділам поліції.

Складна оперативна обстановка, що склалася наразі в Україні, демонструє потребу в удосконаленні багатьох аспектів діяльності сил охорони правопорядку, в тому числі їх наукового та нормативно-правового забезпечення [1, С. 259].

Сучасний світ дуже бурхливий, повний небезпек та загроз для життя і здоров'я громадян. Кожного дня відбуваються катастрофи різних характерів, внаслідок яких страждають люди. За своєю специфікою служби першими на місце катастрофи чи аварії, або іншої надзвичайної події прибувають саме поліцейські, яким приходиться відразу приймати участь у наданні відповідної допомоги. Бувають випадки що поліцейські повинні швидко і якісно надавати першу домедичну допомогу, з метою продовження життя постраждалих до прибуття медиків.

Головними принципами роботи поліцейського на місце події є: